

magazín
ODPADY A TŘÍDĚNÍ...

PRÁVĚ JSME SPUSTILI
NOVÝ LIFESTYLOVÝ PORTÁL
VYTŘÍDĚNO.CZ

15.6.
MRKLI JSTE?

VYTŘÍDĚNO

LIFESTYLE ODPADOVÝ MAGAZÍN

ČÍSLO

12
2025

Digi-E
čtení čipů a QR

POKUD VAŠE OBEC JIŽ VYUŽÍVÁ EVIDENT X, MÁME PRO VÁS NOVINKU,
KTERÁ VÁM VÝRAZNĚ ZJEDNODUŠÍ ČTENÍ ČIPŮ A QR KÓDŮ V TERÉNU
– APLIKACI DIGI-E DO VAŠEHO VLASTNÍHO MOBILU ČI TABLETU!

VÝHODY APLIKACE DIGI-E

Okamžitá práce s daty z EvidentX

skenujete QR kódy a čipy přímo v terénu.

Rychlá identifikace nádob

ihned vidíte, komu nádoba patří, kdy byla svezena a kde se nachází.

Přehledná mapa

snadná evidence svozů, domácností a poplatníků.

Kompatibilita s EvidentX

čtečka zobrazuje data z EvidentuX.

Funguje na telefonech s OS Android

intuitivní ovládání bez složitého školení.

Instalace na více zařízení za jednu cenu.

Digi-E využívá existující infrastrukturu vaší obce

– žádné další složité nastavení, jen efektivnější správa evidence odpadu!

Máte zájem? Konzultujte se mnou, poradím Vám:

Jana Srencová | +420 777 700 891 | srencova@bclogia.cz

www.odpadyprofirmy.cz

Když svoboda musí stát na prvním místě...

Osmdesát let. Celých osm desetiletí nás dělí od okamžiku, kdy utichly poslední výstřely nejkrvavějšího konfliktu lidských dějin. Osmdesát let od chvíle, kdy se z trosek Evropy a dalších kontinentů začal rodit nový svět. Svět, který si přísahal: „*Už nikdy více.*“

A přesto dnes, v roce 2025, jako bychom byli svědky pozvolného vyprchávání této kolektivní paměti. Jako by se nám z očí vytrácel jasný obraz toho, k čemu vede appeasement – politika ústupků a usmiřování agresora. Jako by nám z mysli mizelo vědomí, že některé hodnoty jsou natolik fundamentální, že bez nich ztrácí vše ostatní smysl.

Žijeme v době, kdy nás oprávněně znepokojují klimatické změny, znečištění oceánů či vymírání druhů. Věnujeme, a správně, značnou pozornost třídění odpadu, snižování uhlíkové stopy a udržitelnému způsobu života. Ale při vši té péči o naši planetu nesmíme zapomínat, že existují hodnoty, bez nichž by i ta nejčistší Země byla jen krásným, ale prázdným vězením.

Druhá světová válka začala mimo jiné proto, že demokratický svět příliš dlouho zavíral oči před nástupem zla. Že příliš dlouho doufal ve smírné řešení. Že příliš dlouho věřil, že když agresorovi hodí kus kořisti, ten se spokojí a přestane být nebezpečný. Historie nás naučila, jak tragický to byl omyl.

Dnes, po osmdesáti letech, je naší povinností nejen třídit odpad, ale také třídit hodnoty. Mít jasno v tom, co je skutečně zásadní a co je až druhotné. Čistě životní prostředí je bezpochyby důležité. Ale co nám bude platné, pokud ztratíme svobodu? Pokud budeme žít ve strachu? Pokud necháme padnout demokracii a právní stát?

Připomínáme-li si letos konec druhé světové války, měli bychom si především připomenout, že svoboda, demokracie a lidská důstojnost jsou hodnoty, které stojí nad ostatními. Ne proto, že by ostatní hodnoty byly nedůležité, ale proto, že pouze ve svobodné společnosti můžeme účinně usilovat o naplnění těch dalších.

Zlo se nikdy nenasytí kompromisy. Peklo není vydlážděno recyklovaným materiálem, ale ústupky a lhostejností. Pokud dnes nebudeme stát pevně za základními hodnotami lidské civilizace – svobodou jednotlivce, vládou práva, demokratickým zřízením – můžeme sice mít zelené lesy a čisté řeky, ale komu budou sloužit?

Osmdesát let po konci nejstrašnějšího konfliktu lidských dějin je na nás, abychom si připomněli, že některé hodnoty jsou prostě nedělitelné. Že je nemůžeme vyměnit za nic jiného. A že pokud začneme před zlem ustupovat, ať už se tváří jakkoli moderně či progresivně, zaděláváme si na katastrofu, před níž nás neochrání žádné ekologické smýšlení.

Vytříděno máme mít nejen v popelnících, ale především v hlavách.

Váš Ivan Vystrčil
vydavatel

V Křižanovicích na Vyškovsku vyrostly hory; jde o stovky tun nelegálního odpadu z Itálie

Vladimír Klepáč

Ministr Hladík (vpravo), Libor Juska uprostřed a Jan Hroch si prohlíží desku z odpadu.

Česko stále více trápí stovky tun odpadu, které jsou do něj často nelegálně přiváženy ze zahraničí. Poslední z těchto kauz se týká uložení zhruba 1 300 tun odpadu z Itálie v areálu někdejšího statku v Křižanovicích na Vyškovsku. Většinou jde o polstrování z aut a textil. Odpad je v někdejším družstvu navršen až do výše pěti metrů a jsou jej doslova hory.

Záměrem dovozců je v komplexu vytvořit výrobu na přeměnu tohoto odpadu na speciální desky; odpad chtějí drtit a pak za tepla lisovat do ploten, které by mohly najít využití jako náhrada OSB desek či ztraceného bednění ve stavebnictví. Výrobky by měly být odolnější než dokud používané bednění ze dřeva. Dovozcí sice záměr již představili i ministři životního prostředí Petru Hladíkovi (KDU-ČSL), který si přijel areál zkontrolovat, zástupcům České inspekce životního prostředí i přímo obyvatelům Křižanovic, projekt má ale řadu trhlin.

„Tak v první řadě byl tento odpad převážen bez povolení a byl tedy dovezen nelegálně. Pro provoz obří linky na lisování desek nebylo dosud vydáno žádné povolení. Samozřejmě je špatné to, že linka ještě ani není pořízena a už se naváží materiál na výrobu. To jsou hlavní důvody, proč visí nad celým projektem velké otazníky,“ uvedl Hladík. Při návštěvě

někdejšího statku jej provázeli pracovníci České inspekce životního prostředí, kteří dovozcům odpadu z Itálie na místě řekli, že mohou očekávat vysokou pokutu již jen za samotný nelegální dovoz materiálu.

Případem se zabývá policie. Firma Hypo stavby, která by měla vytvoření výroby zastřešovat, je v exekuci. Pořízení linky, jde o stroj dlouhý 80 metrů, vyjde na zhruba 75 milionů korun, přičemž zástupci projektu Libor Juska a Jan Hroch nevysvětlili, kde peníze vezmou. I když se snažili Křižanovickým vysvětlit, že jejich záměr je seriózní, čelili ostré kritice obyvatel obce.

Do obce navězt desítky kamionů odpadu, i když ani neví, zda po případném pořízení linky budou moci výrobu spustit. Musí k tomu získat hned dvě povolení, a navíc příjezdová cesta do bývalého statku není jejich, takže ji budou muset vykoupit. Pokud se jim to nepodaří, záměr

padá. „Byla chyba, měli jsme mít povolení k přepravě, a to jsme neměli. Někdy vize předčí realizaci, což se stalo i v našem případě. Nic to ale nemění na tom, že náš záměr je seriózní, že odpad umístěný zde není nebezpečný a že je naší snahou rozjet výrobu,“ uvedl Juska.

Hladík si prošel areál v doprovodu Jusky a Hrocha a místy jen kroutil hlavou s tím, že zdaleka ne vše, co je uloženo v obřích balících v někdejším družstvu je dovozci deklarovaný odpad z oblasti automotive. Upozornil na to, když z jednoho balíku vytáhl staré dámské šaty se třpytkami. Zatímco Hladík držel emoce na uzdě, starosta Bučovic, pod které Křižanovice coby pod obec pověřenou výkonem státní správy spadají, Jiří Horák (KDU-ČSL) doslova vypěnil.

„No to si děláte srandu! Takže vy si sem jen tak z Itálie dovezete odpad, aniž byste k tomu měli jakékoli povolení. Něco takového nepřípadá do úvahy. Co by vám na to asi řekli třeba v Bavorsku,“ vytýkal zvýšeným hlasem Juskoví s hrochem při procházce mezi odpadem. Dusno bylo i na veřejném projednání záměru na křižanovické radnici, kde jedna z obyvatelek obce vytkla starostce Marii Rozehnalové, že kamiony s odpadem do obce vpustila. „A to jsem si jako měla pod ty kamiony lehnout,“ odvětila starostka. „Ne, ale měla sis stoupnou a prostě je sem nepustit, jak to už nějaká starostka udělala,“ odpověděla jí při jednání jedna ze sousedek.

Dovozci odpadu chtějí spustit linku v roce 2026 s tím, že by jela ve dvousměnném provozu a za den zpracovala okolo 24 tun odpadu. Komplex by mohl zaměstnat

zhruba dvanáct lidí. Juska obyvatelům obce slíbil, že kdyby záměr nevyšel, odpad nechá odvézt, čemuž ale mnozí nevěří.

CO S HORAMI ODPADU ZE ZAHRANIČÍ?

(odpovídá ministr životního prostředí Petr Hladík)

Křižanovice jsou bohužel další z řady problematických lokalit v ČR, kam se nelegálně přivezl odpad ze zahraničí. Nechci, aby se něco takového dělo nejen v ČR, ale i v Evropě. V rámci unie už jednáme o tom, aby k těmto věcem vůbec nedocházelo a vývoz odpadu se ještě zpřísnil.

Po právní stránce tyto věci umíme řešit a jsem v tom úspěšný. Buď si nelegální odpad na své náklady odveze země, z níž byl odpad přivezen, anebo jej zlikvidujeme my (pozn. ČR) a tyto náklady nám pak daná země vyplatí, nebo žádáme jejich úhradu soudní cestou a ve více než 90 procentech případů uspějeme. Podobně se bude zřejmě řešit i odpad z Křižanovic. Momentálně je nutné počkat na to, že policie a Česká inspekce životního prostředí ukončí svá šetření.

Nicméně příklad toho, že umíme domluvit odvoz odpadu je dohoda s Bavorskem, které zhruba do půlky června nechá odvézt celkem 500 tun odpadu přivezeného právě z Bavorka do Jiříkova a Brna-Horních Heršpic. Vše zajití bavorská vláda, která dovoz tohoto odpadu do ČR. My se teď snažíme nastavit pravidla tak, aby se tyto případy vůbec nestávaly.

Čipování a vážení nádob: budoucnost efektivního odpadového hospodářství

Radek Kapoun

Digitalizace odpadového hospodářství se v roce 2025 posouvá na novou úroveň. Jedním z klíčových nástrojů je čipování a vážení nádob, které umožňuje přesné sledování produkce odpadu, transparentní informace pro konečného původce odpadu a také cenová data pro optimalizaci svozových tras. Tato technologie se stává nedílnou součástí chytrých měst a přináší výhody nejen firmám, ale i obcím a technickým službám.

Skupina společností brněnské BC LOGIA rozšířila své kompetence v této oblasti a stala se partnerem a dodavatelem vážící techniky ELTE GPS, renomovaného výrobce zařízení pro sběr dat v oblasti nejen komunálního odpadu. Spojením odbornosti BC LOGIA s osvědčenou technologií ELTE GPS vzniká silné řešení pro města a provozovatele služeb, kteří chtějí zefektivnit své procesy a připravit se na požadavky moderní legislativy.

Rok 2025 přinesl i důležité události v oblasti smart city. Jednou z nejvýznamnějších byla konference Fórum pro smart agendu 2025, pořádaná MIRRI SR. Zde se představilo nové Consortium for Waste and Innovation (CWAI), které nabídlo komplexní řešení pro odpadové hospodářství.

CWAI se zaměřuje nejen na technologické inovace, ale i na propojení datových systémů, udržitelnost a přímou podporu samospráv. Consortium se také chystá na URBIS 2025 konané 10.–12. 6. 2025.

Chytré čipování a vážení se tak stává základem pro budoucí odpovědné hospodaření s odpady v souladu s principy Smart City – efektivně, transparentně a ekologicky.

Odpadků v přírodě konečně po dlouhý letech osvětových akcí, budování sběrných dvorů a propagaci třídění odpadu ubývá. Podle ochranářů je tento obrat jasně viditelný v krajině. Za pozitivní považují to, že všech těch pohozených PET-lahví, pytlíků od svačín a obalů od sladkostí ubývá na místech, jejichž turistická návštěvnost se naopak zvyšuje.

Pokles zaznamenali například v Chráněné krajinné oblasti (CHKO) Moravský kras, která se táhne severně od Brna až za Blansko a pro obyvatele moravské metropole tvoří příměstské lesy, kam chodí na procházky, za sportem nebo se svými psy na výlety. Ještě před patnácti lety bylo nutné vyslat při jarním úklidu krasu do terénu šest kontejnerů od nákladáků. Jeden z nich se zaplnil jen pohozenými pneumatikami z aut. Letos stačily jen kontejnery dva. Je to ve srovnání s loňskem o půl kontejneru méně, Pokles je sice pomalý, ale dlouhodobý.

„Máme z tohoto trendu velkou radost, Na jedničku za úklid to ještě pro turisty není, ale slušnou dvojku bychom jim už mohli dát. Je to obrovský pokrok ve srovnání s tím, co jsme tu kdysi měli. Vždyť jsme tahali rezavé ledničky a pračky z lesů a vyváželi z nich stavební suť,“ řekl Antonín Tůma ze správy Moravského krasu. V dubnu se tam konal již 33. ročník jarního úklidu, do něhož se zapojilo přes 300 dobrovolníků z řad školáků, skautů, jeskyňářů i zástupců firem.

Problémem již podle ochranářů z CHKO Pálava na Mikulovsku a CHKO Bílé Karpaty, které se táhnou z Hodonínska až na Zlínsko, nejsou stezky přímo v přírodě. „Lidé se konečně naučili si svůj nepořádek odvážet domů. Platí, co si přinesu, to si i odnesu,“ řekla Jiřina Gaťáková ze správy Bílých Karpat. Potíže s odpadky jsou u hlavních silnic a parkovišť, kde je pravidelně uklízí pracovníci správy silnic. Doufá ale, že i tyto problémy se podaří časem vyřešit.

„I za nás z Pálavy dáváme hezkou dvojku. Je to pro veřejnost motivační známka. Jednička je na dosah, jen stačí na tom ještě trošku zapracovat,“ uvedl Jiří Kmet z CHKO Pálava.

Úbytek odpadu v krajině je podle něj citelný a při jarním úklidu umožňuje zaměřit se nově na okrajové lokalita na Pálavě nebo na oblasti, které byly zatím opomíjeny. Zatímco v Moravském krasu, v němž je přes 1130 jeskyní, se do úklidu zapojují týmy speleologů, Pálava je vinařským rájem a vinaři si jej udržují pravidelným úklidem vinogradů a jejich okolí také vzorně udržují.

Kam se starou baterií z elektrokola?

Zdenka Palkovičová

Cyklistická sezóna v plném proudu. Také patříte mezi milovníky elektrokol či elektrokoloběžek? Popularita elektro dopravních prostředků stále roste, a to jak napříč generacemi, tak napříč terénem. Elektrokolo není v žádném případě určeno pouze pro důchodce nebo lenivější část populace. Elektrokolo je zkrátka kamarád pro každého cyklomilovníka.

Poctivému šlapání se na něm nikdo nevyhne, ovšem každým opřením se do pedálů odmění elektromiláček cyklistu elektro energií, kterou využije například při překonání kopcovitého terénu anebo jen k projíždce, pokud nechce do cíle přijet zcela vyčerpaný a zadýchaný.

Intenzitu této chytré pomoci si každý zvolí sám podle svého aktuálního stavu. A trápit se cyklista nemusí ani v případě, že elektrokolu dojde baterka – znamená to jediné, a sice že odteď šlape bez pomoci. Každý elektromazel potřebuje svoji údržbu. A srdcem těchto elektrovozítek je motor a baterie. Baterie jsou základem v každé elektronice. Navíc žádná nevydrží věčně.

Dobří prodejci zaručují, že baterie si zachová nejméně 60 procent své kapacity za dva roky od koupení nebo po 500 úplných nabíjecích cyklech. Obecně záleží na intenzitě využívání elektrokola. Doporučuje se baterie skladovat nabitě v rozmezí 30 až 60 procent jejich kapacity. Jakkoliv jinak nabitá baterie rychleji stárne. Odborníci také nedoporučují různé „podpultové“ čipování, kterým se za pomoci nejrozumnějších úprav uměle zvyšuje výkon elektrokola.

Rovněž není doporučeno baterie repasovat. Otevření napájecí jednotky může vést ke ztrátě těsnosti baterie, která je originálně utěsněna proti vniknutí vody a nečistot. Při jakékoliv neodborné opravě hrozí vznícení baterie v důsledku elektrického zkratu.

Někdy baterie může vzplanout. Jak to poznat? Na rovinu? Velmi obtížně. Rizikem není jenom mechanické poškození, ale také pád s kolem. Každopádně je třeba mít na paměti, že pokud se baterie nafukuje, a je jedno, jestli je to baterie od elektrokola, elektrokoloběžky anebo třeba od mobilu, protože pro každou takovou baterii platí to stejné, okamžitě s ní pryč. Nafouknutá baterie je důvodem pro okamžitou její likvidaci.

Baterie rozhodně nepatří do směsného odpadu. Správným řešením je odvoz takové baterie do sběrného dvora, ale například výrobce pohonů a baterií Bosh eBike Systems také nabízí možnost jak se ekologicky zbavit takové baterie, a to ve svých více než 120 prodejnách s elektrokoly. Síť sběru baterií je provozována ve spolupráci s neziskovou společností Ecobat.

A jak o baterii dobře pečovat?

Plně nabitě, částečně nabitě nebo zcela vybitě baterie s lithium-iontovými články můžeme nabíjet nezávisle na stavu nabití kdykoliv, a to po zcela libovolnou dobu. Přerušované nabíjení těmito bateriím také nevádí. Tyto baterie totiž nemají tzv. „paměťový efekt“. Důležité je také nabíjet baterii pouze originální nabíječkou k tomu určenou.

Seznam míst,
kde lze baterie
odevzdat k likvidaci

Univerzita má nové studijní obory pro odpady a rozvoj venkova

Vladimír Klepáč

Připravit budoucí specialisty schopné řešit aktuální výzvy v oblasti zpracování odpadů a kontaminace životního prostředí má nově otevřený studijní program Ekotoxikologie a management odpadů na Agronomické fakultě Mendelovy univerzity v Brně. Studium je koncipováno jako bakalářské tříleté a uchazečům přinese teoretické základy kombinované s praktickou výukou v laboratořích, terénu i ve spolupráci s partnery z praxe.

Další novinkou je doktorský studijní program Rozvoj venkovských regionů na Fakultě regionálního rozvoje a mezinárodních studií. Poskytne znalosti regionálního a podnikového rozvoje, ekonomických teorií a specifík venkovských oblastí. Výuka oborů začne na podzim.

EKOTOXIKOLOGIE A MANAGEMENT ODPADŮ

propojuje přírodovědné a technické disciplíny s důrazem na nakládání s odpady a ochranu životního prostředí.

„Cílem je připravit odborníky schopné řešit aktuální problémy v oblasti zpracování odpadů. Budou schopni zhodnotit míru kontaminace životního prostředí a následně navrhnout opatření na jeho ochranu,“ vysvětlila garantka tohoto studijního programu, který je v České republice unikátní, Pavlína Pelcová.

Absolventi najdou uplatnění ve státní správě, průmyslu, firmách zaměřených na odpadové hospodářství, ekologický monitoring či environmentální poradenství.

Budou také připraveni na další studium nebo výzkum v oblasti environmentálních věd. Pokračovat mohou na navazujícím magisterském studiu v programu Odpadové hospodářství.

Rozvoj venkovských regionů coby doktorský program připraví odborníky pro výzkum, analýzu a řízení v oblasti regionálního rozvoje venkova. Absolventi najdou uplatnění v akademické sféře, státní správě, samosprávě, neziskovém i soukromém sektoru.

Důraz bude kladen na ekonomickou prosperitu venkova s ohledem na environmentální udržitelnost a sociální rovnost.

Absolventi a absolventky studijního programu budou chápat specifika venkovských oblastí, znát aktuální trendy v rozvoji společnosti a dokážou je využít pro rozvoj kvality života venkovských regionů.

Cílem je vychovávat odborníky schopné řešit složité problémy venkova, které jsou momentálně spíše přehlíženy.

Do programu Rozvoj venkovských regionů je možné se přihlásit do 26. května, přihlašování do bakalářského programu Ekotoxikologie a management odpadů potrvá do 18. srpna.

Vědcům na Islandu pomáhá s řešením erupcí lávy vulkanolog Krmíček z Brna

Vladimír Klepáč

Island znají obyvatelé České republiky jako zemi ledovců, vodopádů a sopek, k čemuž odpadáři doplní, že její obyvatelé v ní téměř dokonale třídí téměř dokonale vše. Blíže, než kdokoli jiný k ní má vulkanolog, profesor Lukáš Krmíček. Přednáší nejen na brněnské Masarykově univerzitě a Vysokém učení technickém, ale je dokonce přímo členem týmu islandských vědců, kteří se pod vedením vulkanologa Valentina Trolla snaží předpovídat další a další erupce.

Vulkán se probudil opět životu na islandském poloostrově Reykjanes, na němž je hlavní město Reykjavík i známé mezinárodní letiště Keflavík s nedalekými vyhlášenými termálními lázněmi Modrá laguna, v roce 2021. Vytvořily se nikoli mohutné sopečné kužely, ale několik set metrů dlouhé praskliny v zemi, z nichž začala tryskat žhavá láva. Vulkán postupně utichal a zase po několikaměsíčních přestávkách ožíval. Situace byla natolik vážná, že bylo nutné zcela vyklidit rybářské městečko Grindavík, které nebude obyvatelné v nejlepší případě dlouhá desetiletí.

„Za uplynulé čtyři roky jsme zaznamenali osm vulkanických erupcí, přičemž ta poslední z nich z letošního dubna byla nejmírnější a trvala pouze šest hodin. Protože se stala 1. dubna a zaskočila nás svým lehkým průběhem, očekávali jsme přívaly lávy, lze ji říkat aprílová,“ uvedl Krmíček. Vysvětlil, že pod poloostrovem Reykjanes je hned několik vulkanických systémů.

L. Krmíček se vzorkem dubnové lávy.

Přestože na území Čech a Moravy lze najít v lepším případě už jen pozůstatky po sopkách, Krmíček patří k jejích znalcům a situaci na Islandu monitoruje léta. Jeho úkolem bylo zjistit, zda jsou systémy pod poloostrovem propojeny, tedy jestli praskliny na rozličných místech plní láva z jednoho zdroje. Je k tomu nutný odběr žhavého magmatu a zkoumání jeho složení.

Chemické složení lávy je v podstatě totožné. Systémy jsou napájeny společným zdrojem magmatu v hloubce asi deseti kilometrů. Každý ze systémů má pak v hloubce čtyř až pět kilometrů svůj magmatický krb, z něhož magma vytéká na povrch. Zjištění, že jsou systémy pod poloostrovem propojeny, jsou pro předpověď dalšího chrlení lávy důležité. Vyplývá z toho, že klid ve systému Svatsengi u vesničky Grindavík, kde vulkán není schopen vytlačit magma na povrch v tak hojném množství jako kdysi, neznamená, že se potíže neobjeví jinde.

Vědci se nyní obávají vulkanické činnosti sousedního vulkanického systému Krísuvík, kde se zvyšuje seismická aktivita. Leží u silnice spojující Reykjavík a Keflavík s jeho mezinárodním letištěm, kterým na Island ročně přijíždí přes dva miliony turistů. Erupce v této oblasti by mohla ohrozit i jeh hlavního města, což už by pro Island znamenalo pořádný problém. V Reykjavíku žijí dvě třetiny obyvatel ostrova a příliš turistů z celého světa je stěžejní pro jeho ekonomiku.

„Magmatické krby se podle našich informací v podzemí plní a rozhodně letos lze očekávat ještě další vulkanickou činnost na Islandu. Nelze říci, zda to bude tak klidné, jako 1. dubna, nebo bude nutné stavění bariér těžkou technikou kvůli velkému množství přitékající lávy. Činnost vulkánu je jen těžko předvídatelná,“ doplnil profesor. Koncem loňska jen stavění hrází zastavilo příliv lávy do termálních lázní Modrá laguna, jejich původní parkoviště je zcela zničeno.

Krmíček svoji letitou práci vulkanologa shrnul ve své nedávno vydané knize Svět sopek zblízka: Zrození vulkánu. Čtenáře bere do nejdlehlších končin světa, kam za sopkami jezdí.

Skleník u Garindavíku poničený zemětřesením.

Sklovitý vzorek vyvržený v průběhu dubnové erupce.

Rok bez nákupů, aneb jak nehromadit věci. Výzva, která se vyplatí!

Zdenka Palkovičová

Je to výzva, možná pro některé ženy, zvláště pro ty milující nakupování, až příliš velká.

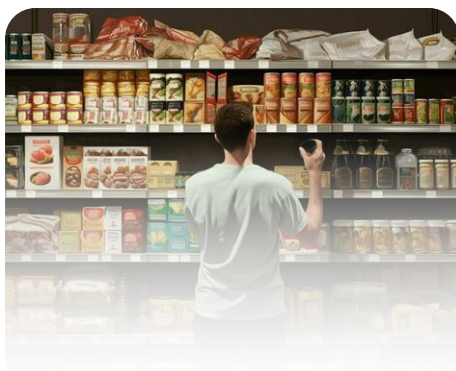
Co takto po dobu jednoho roku nenakupovat žádné zbytečnosti. Zdá se to snadné, je to ale skutečně tak? Téměř všude na nás útočí reklamy, nabízející věci ještě krásnější, dokonalejší, odolnější a praktičtější, než které již máme. Doma se přitom mnohým pod věcmi doslova kroutí police, spíše přetékají, děti se ve svých pokojíčkách ztrácejí pod hromadami hraček...

Výzva je jistě správným krokem. Rok bez zbytečného nakupování, zpomalení a zklidnění se, finanční úspora, udržitelný životní styl a v konečné řadě také zbavení se nepořádku. Jedná se o výzvu, která nevede jen k úsporám, ale může změnit každému život a pomoci planetě. Přemíra věcí se netýká jenom přemíry oblečení. Alarmující ovšem je, že když dříve vydávaly oděvní značky ročně čtyři kolekce, dnes je jich více než padesát, a to se nezmiňujeme o ultra fast fashion (jde o masovou výrobu oblečení za nízké ceny, kdy nad kvalitou převažuje kvantita; tuto filozofii využívají i značky jako např. H&M, Zara, C&A, Shein, nebo Primark).

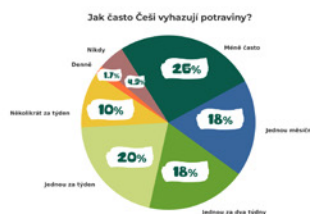
V mnoha domácnostech je tolik kosmetických líčidel, podkladových bází, balzámů, masek, krémů, rtěnek, parfémů atd. jako v menší drogerii. Stejně tak je tomu u zásob jídla. Ať už jde o potravinové skříně, spíše nebo zkrátka kuchyňské skřínky, tak všechny mnohokrát přetékají potravinami, které se v konečné fázi stejně vyhodí, protože projde doba jejich trvanlivosti a nestačí

se upotřebit. Těstoviny se kupují hned několik kusů několika druhů, příchutí a velikostí; stejně tak rýže, mouky, cukry, různá cukrářská dochucovadla... Dnešní doba nabízí mnohé: máte chuť na čokoládu z Dubaje? Proč ne. Co na tom, že cena mnohokrát předčí její chuť a kvalitu – když ji kupují všichni, tak se k nim přidejme... Výzva nehromadit věci umožňuje dokázat sobě samotnému, ale také své rodině, přátelům a známým, že stojí za to zamyslet se nad věčným mamonářstvím, nad hromaděním zbytečných věcí a zbytečného jídla, kdy jen bez rozmyslu konzumujeme a někdy ani nakoupené nejsme schopni upotřebit. Začít je nutné tím, že skončí odměňování se věcmi. Radost je každý nový den, který můžeme strávit se svými blízkými, nikoli pořízení si nových a nových věcí.

Je skutečně osvobozující vystačit si s málem. Tomuto tématu se budeme věnovat na našich sociálních sítích a těšíme se na vaše zkušenosti.

Průměrný Čech měsíčně vyhodí jídlo za cenu dvou poledních menu

Téměř 34 % Čechů vyhodí jídlo, protože prošlo datem spotřeby.

Potraviny se zkazily (62,1 %)

Nakoupili jsme více, než zvládneme spotřebovat (26,2 %)

27 % Čechů vyhazuje jídlo za více než 500 Kč měsíčně.

32,6 % Čechů vyhazuje jídlo alespoň jednou týdně.

V Česku ročně končí v odpadu až 420 000 tun potravin, což odpovídá přibližně 38 kg na osobu.

V celé Evropské unii se ročně vyhodí téměř 59 milionů tun potravin.

(Zdroj: Odbor bezpečnosti potravin Ministerstva zemědělství ČR)

Zdroj: Průzkum Ipsos a Nesněženo v první polovině května 2025 na vzorku 1100 respondentů, reprezentujících českou populaci ve věku 18 až 65 let.

Obyvatelé ČR ročně vyhodí jídlo za tisíce; nejvíce peněz ztrácí čtyřicátníci...

Obyvatelé České republiky vyhazují potraviny v hodnotě tisíců korun ročně. Nejčastěji plýtvá nejmladší generace ve věku 18–26 let, více než polovina z nich přiznává, že jídlo vyhazuje alespoň jednou týdně. Výrazně nižší je tento podíl u starších generací. Z finančního hlediska nejvíce plýtvalí lidé mezi 36. a 44. rokem, kteří takto přijdou v průměru o více než 6 000 korun ročně. Průměrně se vyhodí jídlo za 4 636 Kč ročně na osobu. Vyplývá to z květnového průzkumu agentury Ipsos a platformy Nesněženo mezi tisícovkou českých respondentů.

Čím starší generace, tím méně často potraviny končí v odpadkovém koši. Zatímco zástupci nejmladší generace (18–26 let) mají alespoň týdenní zkušenost s plýtváním jídlem ve více než 52 % případů, u lidí ve věku 54–65 let je to jen 16 %. Rozdíl se ukazuje i u denního plýtvání. Každý den vyhazují jídlo téměř 2 % nejmladších respondentů, u nejstarších respondentů (54–65 let) je to méně než 1 %.

Nejvíce peněz přitom zbytečně vynakládají lidé ve věku 36–44 let, za nevyužité potraviny měsíčně plýtvalí v průměru přes 500 korun, což znamená ročně více než 6000 Kč. Tato věková skupina tak paradoxně patří mezi nejvíce plýtvalí, i když frekvence vyhazování je u nich nižší než u mladších respondentů.

„Zatímco mladí lidé plýtvalí častěji, u lidí ve věku kolem čtyřicítky vidíme, že ačkoliv vyhazují jídlo méně často, dopady jsou finančně výraznější. Je to věková skupina, která si zkrátka může dovolit utrácet více, a také častěji žije v domácnosti, která má více členů, takže může vyprodukovat i větší množství nespotebovaných potravin,“ uvedl Jakub Henni, zakladatel platformy Nesněženo.

Domácnosti v ČR podle průzkumu měsíčně utratí za jídlo průměrně 8236 Kč. Důvody, proč jídlo končí v odpadkovém koši, jsou podle průzkumu často prosté. Nejčastěji lidé uvádějí, že se potraviny zkazí (62 %) nebo projdou datem spotřeby (33 %). Více než čtvrtina lidí (26 %) přiznává, že jednoduše nakoupili víc, než byli schopni spotřebovat. Další 16 % uvádí, že se jednalo o potraviny, které jim nechutnaly, a proto je vyhodili. Mezi další časté důvody patří nedostatek plánování vaření (9 %) a neznalost, jak efektivně využít zbytky (6 %).

Tyto návyky vedou k situacím, kdy se jídlo zbytečně vyhodí i přesto, že bylo stále použitelné.

Zdroj: <https://www.nesnezeno.eco/>

Papírna vytvořila sešit, tedy sešit z trusu divokých koní z milovické rezervace

Asociace společenské odpovědnosti

K recyklaci se dá využít téměř všechno. Dokazuje to sešit vyrobený z trusu divokých koní z rezervace velkých kopytníků v Milovicích ve středních Čechách. Nápad na jeho výrobu se zrodil na výjezdu Asociace společenské odpovědnosti do přírodní rezervace v Milovicích, kterou ve spolupráci s vědci založila ochránářská společnost Česká krajina. Udržuje ji spásáním stádo divokých koní.

Jde o plemeno exmoorsky pony, který je jim geneticky nejbližší.

„Poslouchali jsme výklad o tom, jak kopytníci pomáhají přírodě, a pak nás napadlo: Co kdybychom si kousek téhle divokosti vzali domů? A tak jsme začali sbírat. Bobky,“ popisuje počátek vzniku jedinečného sešitu Lucie Mádlová, ředitelka asociace, která za nápadem stojí.

Možná to zní zvláštně, ale hlavní ingrediencí sešitu se stal právě trus těchto majestátních zvířat. „Po létě plném sbírání, sušení, ručního zpracovávání v papírně a potiskávání fotkou koní vznikl sešit s příběhem, který spojuje divokou přírodu a lidskou tvořivost,“ doplnila Mádlová.

„Když se v roce 2005 začalo řešit vymírání motýlů v České republice, nechtěl jsem toto téma jen popsat v dalším článku. Začal jsem se více zajímat o příčiny tohoto problému i možná řešení. Díky tomu vznikla světově unikátní rezervace velkých kopytníků

v bývalém vojenském prostoru Milovice. Díky zubrům, divokým koním a zpětně šlechtěným praturům počty motýlů v těchto místech vzrostly o stovky procent, a toho nejvzácnějšího, modráčka hořcového, dokonce o 1700 procent,“ uvedl zakladatel společnosti Česká krajina Dalibor Dostál.

Kopytníci mají v rezervaci nezastupitelnou úlohu – jsou to takzvaní ekosystémoví inženýři.

Díky nim je příroda ve stavu neustálé změny, kde si každý organismus najde své místo. Bez velkých kopytníků dochází k zarůstání stepí a otevřené krajiny konkurenčně silnými rostlinami včetně invazivních druhů. Vedlejším, ale o to důležitějším efektem projektu, se stala adaptace krajiny na změnu klimatu a zadržování vody v krajině.

Sešit s divokou duší vyrobila ruční papírna Papyrea.

Základem jeho vzniku mohl být jen trus divokých koní. Další druhy v rezervaci, jako zubři nebo pratuři, mají dokonalejší trávení a v jejich trusu proto nezbývá dostatek vlákniny potřebné k vytvoření papíru. Nestrávené zbytky travin z milovické savany pak tvoří typickou hrubou strukturu obálky sešitu.

„Kdo si tento seshit, jak mu v asociaci říkáme, pořídí, neodnáší si jen praktický notes, ale také kousek zdravé přírody,“ dodala Mádlová. Každý prodaný kus pomáhá, příspěvek putuje na podporu České krajiny. Seshit si lze také objednat na adrese: info@a-csr.cz

Milovická rezervace již inspirovala vznik řady dalších upomínkových a dárkových předmětů, jako jsou pohlednice, turistické známky, turistické vizitky, razítka nebo leporela. Česká pošta vydala také sérii známek a dopisních obálek.

Na milovickou rezervaci velkých kopytníků může veřejnost přispět prostřednictvím portálu pomahamekrajine.cz

Ochranařská společnost **ČESKÁ KRAJINA** na projektech spojených s ochranou přírody spolupracuje s experty z Biologického centra Akademie věd České republiky, Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, Univerzity Karlovy v Praze, Ústavu biologie obratlovců Akademie věd České republiky, Botanické zahrady hlavního města Prahy, Zoo Liberec, České zemědělské univerzity v Praze, Mendelovy univerzity v Brně, Masarykovy univerzity v Brně a dalších odborných institucí.

Život dává smysl, pokud jsou věci, a to včetně odpadu, na svém místě

Zdeňka Palkovičová

Každý je rád, když se ocitne tam, kam jak se lidově říká – patří. Lidé, zvířata, věci, ale také odpad zkrátka mají své místo.

Tříděním odpadu mimo jiné naprosto zásadním způsobem snižujeme zátěž kladenou na životní prostředí a my se hned podíváme na několik příkladů.

Každodenním tříděním a recyklací odpadu zachráníme přibližně devěťadvacet kilometrů čtverečních přírody, což odpovídá rozlohou městečku Lagos v Portugalsku, v němž žije přibližně 22 tisíc obyvatel. Pokud chceme moravské srovnání, shodný počet obyvatel má například Blansko. Tříděním šetříme stromy, přírodní zdroje surovin a zamezujeme rozšiřování skládek. Díky třídění a recyklaci odpadu ušetříme přibližně šest milionů MWh energie.

JEŠTĚ PRO LEPŠÍ PŘEDSTAVU:

Běžná domácnost spotřebuje v průměru asi 1 až 2 kWh elektřiny za hodinu. Pouhá jediná MWh může tedy zásobovat elektřinou přibližně 500 až 1000 domácností po dobu celé jedné hodiny. Najednou se tím ukazuje, jak vše souvisí se vším.

Ten, kdo nezná míru, nemůže žít v míru. Ani sám se sebou. Domácnosti třídí více odpadu, zároveň ale paradoxně vyprodukují větší množství směsného odpadu. Ale i to má své řešení. Například společnost ZEVO Malešice v loňském roce vyrobila z odpadu rekordní množství elektřiny. Díky moderním technologiím se ze směsného komunálního odpadu z celé Prahy vyrobí teplo i elektrická energie pro více než dvacet tisíc domácností v hlavním městě.

V loňském roce bylo takto využito 371326 tun: tj. 255609 tun směsi od občanů a zbývající část od dalších subjektů. Pražské služby díky tomu dodaly do distribuční sítě cca 77448 megawatthodin elektřiny, což je nejvíce v historii. Uvedené množství proudu vystačí průměrné české domácnosti při roční spotřebě 3,5 MWh přesně na 22128 let.

Podtrženo a sečteno – třídění se prostě po všech stránkách vyplácí.

Univerzita už nevyhazuje svůj gastroodpad

Vladimír Klepáč

Správa kolejí a menz brněnské Mendelovy univerzity si pořídila zařízení na zpracování gastroodpadu. Vzniká hmota by navíc mohla být použitelná jako hnojivo. „Zařízení zpracovává gastroodpad vysoušením, čímž se množství odpadu zredukuje o 80-95 procent v závislosti na složení odpadu. Zároveň s redukcí dochází k hygienizaci, čímž by výsledná hmota měla být použitelná jako hnojivo,“ uvedla ředitelka univerzitní správy kolejí a menz Jana Hradská.

Zařízení zpracovává veškerý odpad ze všech stravovacích provozů Správy kolejí a menz. Týdně menzy vyprodukují tři sta až pět set kilogramů gastroodpadu v závislosti na jídelníčku. Kapacita zařízení je 100 kilogramů, jeden cyklus trvá devět až dvanáct hodin. Pořízení stroje přišlo na 1,5 milionu korun. Další práce, které zahrnovaly například úpravu prostor pro umístění nebo řešení ventilace stály správu dalších přibližně 100 000 korun.

Aprílový odpadářský vrtulník vyrazil dech

Pokud by se udělovala cena za odpadářský vtípek roku, žhavým kandidátem by bezesporu byla společnost SAKO Brno. Jak informovala na svých sociálních sítích, pořídila si na svoz odpadu snad první odpadářský vrtulník na světě. Ba co víc, firma k tomu přidala i jeho snímek.

„Je určen pro sběr odpadu v těžko přístupných místech jako náměstí Svobody, Údolní, nebo okolí Bratislavské. Lítat bude také Koliště a Úvoz v době dopravní špičky, takže se již nemusíte obávat, že by Vás popelářské auto zdržovalo během postávání v zácpě,“ informovali zástupci podniku na sociální síti Facebook s tím, že už si řidiči mohou v klidu parkovat kde chtějí a pokud náhodou zablokují příjezdovou cestu k popelnicím, tak to nevadí, protože vše vyřeší vrtulník. Firmy současně požádala veřejnost, aby v době svozu odpadu vrtulníkem se lidé nedívali příliš nahoru, protože jim budou na hlavami létat popelnice. Samozřejmě, že šlo o vydařený aprílový žertík.

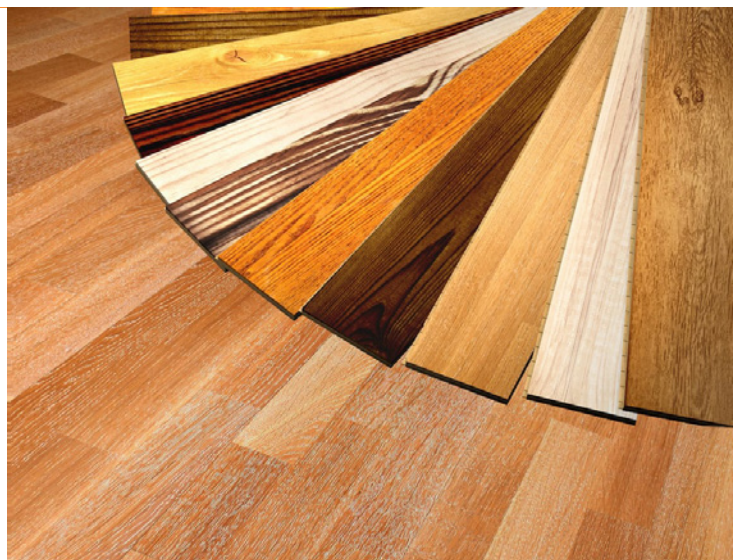
Madrid ochromila stávka popelářů a zápach

Španělskou metropoli ochromila koncem dubna na několik dní stávka popelářů, kteří prostě a dobře přestali svážet komunální odpad. Ten záhy, a to společně se silným zápachem, ovládl ulice třímilionového Madridu. Šlo o nejdelší stávku v něm od listopadu 2013, kdy trvala 13 dní. Důvodem protestu byl pokles kupní síly zaměstnanců firem svážejících odpad. Za posledních pěti let se snížila o 12 procent. Popeláři také žádali zlepšení pracovních podmínek.

Dosavadní dohoda o nich totiž vypršela loni v prosinci. Odbory dlouhodobě žádají příplatky za noční směny, které jsou podle nich rizikové a několik popelářů už v nich bylo zraněno. Chtějí také, aby zaměstnanci ve věku nad 55 let měli noční směny vždy jen dobrovolně.

Na podlahu lze zvolit ekologický materiál; je z čeho vybírat

Zdeňka Palkovičová

Výběr podlahy do domácnosti není žádná legrace. Je to rozhodnutí, s nímž pak nakupující žijí dlouhá léta. A co kdyby se při této volbě rozhodovali ekologicky?

Možností je mnoho.

Lze zvolit i podlahovou krytinu snižující spotřebu neobnovitelných zdrojů. Při jejich výrobě je produkováno méně škodlivých emisí a jsou také bezpečnější pro samotné uživatele.

Mezi přírodní materiály se řadí nejoblíbenější materiál dřevo. Trvanlivostí podobný dřevu, a přitom velmi pružný je bambus. Bambusové podlahy odolávají slunečnímu záření a částečně také vodě. Jde přitom o ekologicky obnovitelný zdroj; bambus dorůstá plné výšky za tři až pět let. Po staletí používaný je kámen. Ne tolik známý je korek pocházející z kůry korkového dubu. Zvolit lze keramické dlaždice, ale také linoleum.

Pozor! Linoleum bývá častokrát zaměňováno s polyvinylchloridem (zkráceně PVC). Jedná se ale o naprosto jiný materiál.

Přírodní linoleum je vyrobeno z lněného oleje získaného ze lnu rostlin, pryskyřice, dřevité moučky, vápence a juty. Díky obsaženému materiálu linoleum zmírňuje šíření bakterií a mikroorga-

nismů. Je hygienické a antialergenní. Dekor linolea je jednobarevný či melírovaný.

Jde se o zcela přírodní produkt vyrobený z obnovitelných a přírodních materiálů, který je navíc biologicky rozložitelný, a tím pádem neškodí životnímu prostředí.

Linoleum se vyrábí ve formě rolí nebo kousků v podobě čtverců nebo obdélníků, stejně tak ale i jako plovoucí podlaha na HDF desce, opatřené zámkovým systémem. Má dlouhou životnost, a to zhruba 40 let. Je jedním z nejstarších materiálů určeného pro podlahy. Vyvinuto bylo již v 19. století a jeho složení se od té doby téměř nezměnilo.

S ohledem na omezené možnosti čistě přírodních materiálů lze zahrnout mezi ekologická a udržitelná řešení také re-

cyklované materiály. I recyklované materiály významně snižují ekologickou stopu a zejména, pokud se zohlední země původu a omezí dovoz materiálů z velkých vzdáleností. Například čistě přírodní bambus se dováží až z daleké Číny.

Nesmí se zapomenout ani na vinyl. Přestože nepatří mezi přírodní materiál, existuje mnoho jeho recyklovaných verzí. Recyklovaný vinyl je velmi odolný a má dlouhou životnost. Výběr vhodné podlahy představuje nejen zlepšení kvality domácnosti, ale také ochranu životního prostředí. Když pomůžeme planetě, ona se nám odvděčí krásou, pohodou a zdravím.

Přejeme šťastný a moudrý výběr!

Student vytvořil generátor, který vyrábí z mořských vln energii pro monitorovací bóje

Vladimír Klepáč

Umíme již využívat solární, větrnou i termální energii, čímž šetříme životní prostředí. A co takto ji získávat z mořských vln? Přestože je to z Brna k moři stovky kilometrů daleko, na brněnském Vysokém učení technickém vznikl unikátní projekt, který to umí. Stojí za ním slovenský student Miroslav Kvaššay. Jeho generátor umí nahradit baterie ve výzkumných bójích, jimiž vědci sledují slanost či teplotu moře. Zařízení má první testy úspěšně za sebou.

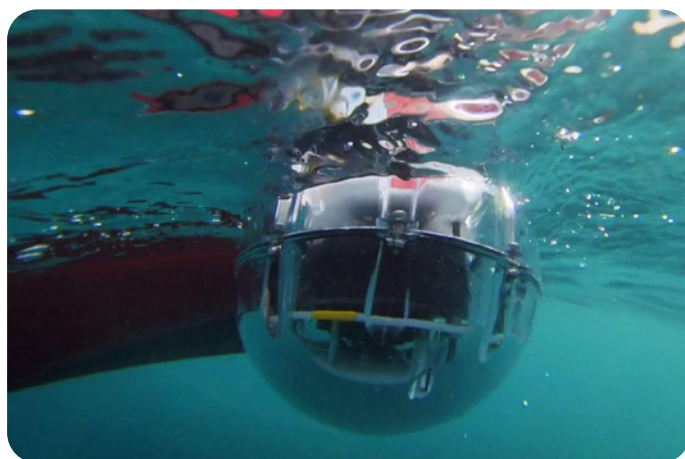

Výzkumné bóje vypadají v podstatě jako klasické. Na rozdíl od nich jsou kulaté a jsou plné enzorů. Každá z bójek má baterii, která vydrží až několik týdnů. V budoucnu by ale díky chytrému nápadu z moravské metropole mohla být tato zařízení zcela bezúdržbová.

Prouděním vln si totiž bude schopna bójka schopna sama vyrobít elektrickou energii. Cílem je, aby byla v budoucnu zcela autonomní. Jinými slovy si vyrobí energii i na to, aby získaná data posílala přes wi-fi na pobřeží. Navíc by mohla varovat před vlnami tsunami i znečištěním vody.

„Vymyslel jsem návrh se dvěma ozubenými koly – vnitřním ozubením, ve kterém se pohybuje menší čelní ozubení. Laděním jejich průměrů mohu nastavit vlastní frekvenci systému a dosáhnout tak optima, kdy zařízení funguje v rezonanci s pohybem mořských vln,“ upřesnil Kvaššay. Jeho generátor má již dostatečný výkon, technologie se ale neustále vylepšuje.

Na Fakultě strojního inženýrství VUT studuje mechatroniku. Na svém výzkumu pracuje s podporou námořnické fakulty polytechnické univerzity v Barceloně, kde již generátor v monitorovací bóji úspěšně otestoval ve Středozemním moři. Nyní se připravuje na další test v terénu. Po ukončení studia by se chtěl svému výzkumu věnovat dál, ideálně v nějaké firmě, která se zabývá alternativními zdroji energie. Pokud žádnou nenajde, možná si ji založí.

Teambuilding u koní; relax, na který budete dlouho vzpomínat

Ivana Reichl

Nejkrásnější pohled je ze hřbetu koně. Když se k tomu slavnému pořekadlu přidá ještě anglické „Hug a horse and change your day.“ (Obejmi koně a změň svůj den.), je hned jasné, že pořádný teambuilding by se měl konat ve stájích. Zázemí k těmto firemním akcím, které mají sblížit kolektiv spolupracovníků, nabízí stáj v Němčanech nedaleko Slavkova u Brna.

Únik ke zvířatům a k přírodě je skvělým řešením pro většinu unavených městských lidí.

U nás vypínají mobilní telefony a odkládají stranou počítače a tablety, aby načerpali energii. Pro mnohé je pobyt u koní něco jako návrat do dětských let, kdy jezdili k babičce nebo na tábor.

Je až úsměvné pozorovat, jak se špičkoví manažeři dobře baví nejen při jízdě na koni, ale také při běžné práci ve stáji. Vůbec jim nevadí hřebelcování koní nebo kydání hnoje.

V dobré partě je i tato činnost zábava. Pod vedením našich zkušených trenérů se účastníci teambuildingů ještě před výletem v sedle dozví, jak koně žijí, co ovlivňuje jejich chování a jako tato nádherná zvířata pečovat. Jízda samotná je pomyslnou třešničkou na dortu.

Projížďku po romantickém okolí, které je od časů Napoleona součástí slavkovského bojiště, zpřijemňují pikniky v přírodě.

Stačí si jen udělat přestávku, sednout si se skleničkou vynikajícího moravského vína do trávy, a s pasoucím se koňským partákem za zády se kochat výhledy. A kdo by té romantiky neměl dost, tak při návratu do stájí, jejichž součástí je i ubytování pro naše milé hosty, lze pokračovat posezením u ohně a pozorováním hvězd.

A jak to vidí účastníci samotní?

Recenze od paní Kateřiny z České spořitelny...

Se svým týmem jsem k Vám vyrazila na teambuilding a zažili jsme něco neobyčejného, skvělého a nezapomenutelného. Neuvěřitelně jste se o nás starali, každou chvíli přišlo nějaké překvapení, zážitky u koní, krásná příroda, rodinné zázemí, úžasná kuchyně...

Naučili jsme se pod Vaším dohledem čistit koně, nebát se jich a vzájemně si důvěřovat. Máte náš velký respekt, s jakou láskou se o své koně staráte a vlastně ani nevím, jak jste dokázali, že i ti největší bázlivci na koně usedli a projeli se po nádherném okolí.

Při každé příležitosti si na tyto dny zavzpomínáme a víme jistě, že se k Vám chceme ještě několikrát vrátit.

Takže až budete hledat místo pro další výlet, navštivte profil Jezdecký klub Němčany na sociální síti Facebook. Těšíme se na vás!

Vzpomínkové akce jsou našim poděkováním tisícům hrdinům za náš mír

Ivan Vystrčil

★ 1945

Kdo zapomíná na svoji minulost, je odsouzen k tomu, žít ji znovu. Tato stará moudrost platí i dnes, což umocňuje význam všech vzpomínkových akcí na květnové 80. výročí od konce druhé světové války. Byly poděkováním všem, kteří v ní v boji za naši svobodu položili své životy. Vzpomínkové akce nebyly jen „hrou na vojáčky“ pro potěšení dětí, ale připomínkou pro všechny, že mír není žádnou samozřejmostí, že je vzácný a tisíce lidí za něj zaplatily cenu nejvyšší. Tyto akce samozřejmě ráda podpořila i naše odpadářská společnost BC Logia.

Události z minulosti jsou jako kniha v knihovně, na kterou postupně sedá šedavý prach. Historické milníky jsou pomyslně odsouvány někam do pozadí a některé upadnou v zapomnění. Pokud si ale prolistujeme knihu Osvobození jižní Moravy 1945 (autoři Vlastimil Schildberger st., Vlastimil Schilberger ml., Soňa Holečková), na níž jsem měl tu čest se coby editor podílet, z každé stránky na nás dýchnou příběhy stovek a tisíců lidí, kteří tuto bouřlivou dobu zažili na vlastní kůži. Z jejich vzpomínek chápeme, co pro ně porážka nacismu znamenala.

Právě to nás ve spolku Acaballado, s nímž již dlouhá léta pořádáme četné vzpomínkové akce, přimělo vytvořit projekt Krvavé jaro 1945. Nechtěli jsme 80. výročí odbýt pouze hlasnou bitvou a položením květin a věnců při pietních aktech na hrobech padlých vojáků.

Proto jsme se vydali s přáteli, členy klubů vojenské historie, přímo ve šlépějích osvoboditelů. V úterý 22. dubna jsme se v historických vojenských replikách a na koních vydali z Hrušek na Břeclavsku, kde se konala první bitevní ukázka nazvaná Krvavá hranice, na Brno. A k naší velké radosti nás vítaly zástupy lidí. Dokladem toho bylo například setkání v Morčůvkách a samozřejmě ve Slavkově u Brna. Program jsme tam sestavili s využitím vzpomínek pamětníka Bohumila Možného, který tam byl očitým svědkem slavkovských bojů.

V pátek 25. dubna naše tažení skončilo na brněnském hradě Špilberku. Tím byla dokončena pouť mapující cestu bojů roku 1945 na jižní Moravě. Celého putování se zúčastní desítky koní, několik desítek kusů historické vojenské techniky. Součástí putování budou mj. unikátní jediný pojízdný tank T34/76, německý stíhač tanků Jagdpanzer 38 Hetzer či průlety historických stíhaček Me109 a Jak4, jejichž piloti předvedli své umění i přímo nad Špilberkem v Brně.

Definitivní tečkou pak byla v neděli 27. dubna více než hodinová bitevní scéna v pískovně v Brně-Černovicích, kam dorazilo přes 3000 diváků. Opět jsme si vzali jako předlohu skutečný příběh pamětníka Jaromíra Krajča, který konec války zažil jako teprve třináctiletý chlapec.

Pro Krajča skončilo osvobození v polovině dubna 1945 jásáním nad příjezdem československé vlády do Brna, která zasedala na hradě Špilberku, a také fackou od tatínka, na níž nikdy nezapomněl. Ve chvíli, kdy moravská metropole čelila ničivým leteckým náletům a byly v ní slyšet výstřely z děl až ze 70 kilometrů vzdálené fronty na východě, se totiž se dvěma kamarády rozhodl, že vyrazí osvoboditelům naproti a řekne jim, kde mají Němci vykopané zákopy.

Kluci se museli ukrývat před nálety u lidí, hladověli, pak se skutečně dostali až k postupující Rudé armádě, ale cestou přes frontovou linii viděli desítky mrtvých. Domů se vrátili po několika dnech a přivítání ze strany rodičů, kteří Jarka už oplakali, se neobešlo bez slz dojetí i facky.

A nejsou všechny ty vzpomínkové akce propagací Ruska, s nímž Ukrajina vede již tři roky tuhé boje?

Naopak, jsou připomínkou skutečných hrdinů, jejichž jména často ani neznáme, jsou připomínkou toho, že na straně osvoboditelů byli i „Čechoslováci“, odbojáři a partyzáni, v řadách Rudé armády i tisíce Ukrajinců a mezi spojenci samozřejmě i rumunští vojáci. Jejich odkazem je náš mír, za který bychom jim měli být vděční... navždy.

PS: je 8. května ráno, naštěstí 8. května 2025 a nikoli 1945. Poslední řádky dopisují na barikádách v Praze. Čeká nás s dalšími přáteli z klubů vojenské historie bitva s nacisty o „stověžatou“ a my ji rozhodně nedáme, i když samozřejmě Brno je Brno....

BClogia a.s.
software house

V brněnské spalovně v poslední chvíli zabránili požáru od žhavého popela

Vladimír Klepáč

Žhavý popel do kontejneru s odpadem nepatří, ani v zimě z krbů a kamen, ani v létě z grilů. Odpadáři na to sice upozorňují neustále, ale část veřejnosti to tak nějak ignoruje. V polovině března kvůli tomu zápolili s požárem, a to přímo v brněnské spalovně v Jedovnické ulici. Jen díky pozorné obsluze stoupající dým z odpadu neunikl pozornosti a požár byl zlikvidován hasiči ze Židenic v samotném počátku. Předešli se tak patrně rozsáhlým škodám.

„Do zásobníku na 5000 tun odpadu se dostal žhavý popel. Nezahořel v popelnici, nezahořel naštěstí ani v útrokách drahého svozového vozidla. Začal doutnat až po výsypu mezi odpad, čekající na energetické využití,“ uvedl tiskový mluvčí společnosti SAKO Brno Michal Kačírek. Vysvětlil, že ložisko nevychladlého popela může zůstat aktivní i několik dní. Když pak doputuje do areálu spalovny, může napáchat značné škody na zdraví i majetku.

Nevychladlý popel nepatří do plastové a nepatří ani do kovové popelnice. Popel ukládaný do popelnice a kontejnerů musí být vždy vyhaslý a studený. Plastová nádoba už po minutě působení tepla okolo 250 stupňů Celsia ztrácí mechanickou odolnost a začne se tavit. Při teplotě okolo 400 stupňů Celsia hoří. V kovové popelnici ničí horký popel pozinkovanou vrstvu a urychluje degradaci nádoby. Kovová schránka zpomaluje vychládání popela a zvyšuje nebezpečí zahoření odpadu uvnitř svozového vozidla. Při zahoření vozidla dochází k jeho poškození a k ohrožení posádky. Pokud se popel rozhoří v zásobníku odpadu, mohou být následky nedozírné.

Do černé popelnice popel patří. „Koneckonců, slova popelnice a popeláři vznikla tak, že v minulosti se z domácností svážel popel především. Ale vždy popel náležitě vychladlý. Nechte vždy popel řádně vychladnout. Jistě nemusíme připomínat, že omezení provozu brněnského ZEVO SAKO by znamenalo potíže při svozu komunálního odpadu a omezení výroby tepla a elektřiny pro Brno,“ dodal mluvčí.

Příjezd hasičů do spalovny

Likvidace doutnajících odpadků

Pohled z velína do zadýmené haly spalovny

ČTYŘI RADY PRO NAKLÁDÁNÍ S POPELEM

- 1) Pokaždé se přesvědčte, zda je popel vkládaný do popelnice vychladlý.
- 2) Před vhozením do popelnice popel skladujte v kovové nádobě (např. starý kastrol, kýbl).
- 3) Nemáme-li takovou možnost, je žádoucí popel před vsypem zchladit, například pokropením vodou.
- 4) Topíte-li dřevem a máte-i zahrádku, či květináče, použijte vychladlý popel coby levné a docela hodnotné hnojivo.

Slavkov začíná na sídlištích třídit kuchyňský odpad, spustí i systém door to door

Veronika Slámová

Veronika Slámová
(radní města Slavkov u Brna)

Slupky ze zeleniny, zbytky masa, sáčky od čaje nebo prošlé jogurty. Kuchyňský odpad už nemusí v některých částech Slavkova u Brna končit v popelnicích na komunální odpad. Po úspěšném pilotním testování na sídlišti Zlatá Hora rozšířilo město sběr zbytků jídla na všechna sídliště – Nádražní, Polní, Zelnice a Komenského náměstí s ulicí Tyršova. Kuchyňský odpad tak může nově třídit více než tisícovka domácností.

Do každé z těchto domácností roznesli specializovaní pracovníci speciální košík, dvě balení kompostovatelných sáčků a informační brožuru. Zároveň také ve sběrných hnízdech v blízkosti bytových domů přibýly speciální hnědé popelnice s označením kuchyňský odpad.

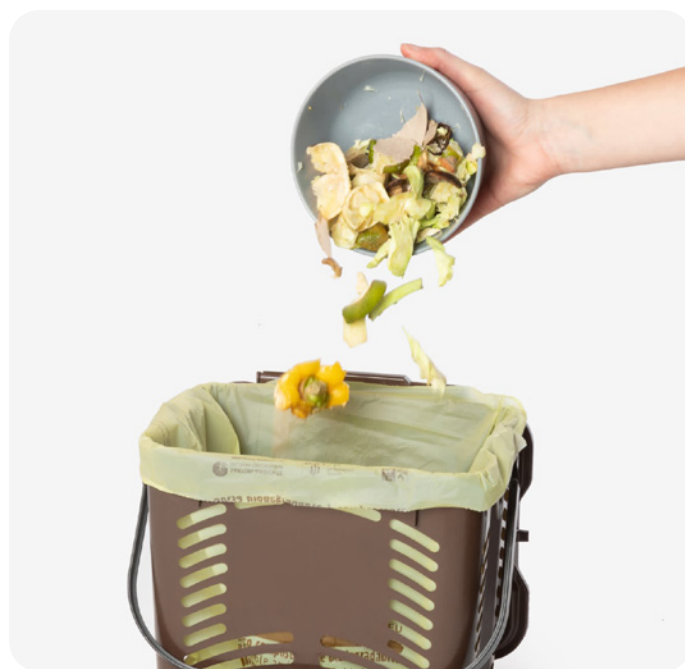
Kuchyňský odpad slouží jako výborný základ pro kvalitní certifikovatelný kompost, který vzniká na kompostárně společnosti Respono v Kozlanech na Vyškovsku.

Jsme přesvědčeni, že zejména na sídlištích má tato separace velký smysl a to nejen kvůli vzniku kvalitní půdy. Do klasických popelnic na komunální odpad lidé vyhodí méně kilogramů odpadu, za který jako město platíme nemalé peníze za skládkování a spalování.

Jen ze Zlaté Hory, kde přes rok probíhal pilotní sběr, se průměrně za jeden měsíc odvezlo cca. 800 kilogramů zbytků jídel. Jedna domácnost vyprodukovala cca 2,3 kilo kuchyňského odpadu za měsíc. Průměrně přitom každý Slavkovák vyprodukoval v loňském roce téměř 130 kilo komunálního odpadu, který skončil ve spalovně nebo na skládce.

Třídění kuchyňského odpadu na sídlištích je předzvěstí velké změny, kterou město v letošním roce připravuje v oblasti odpadového hospodářství. Město tak reaguje na zpřísnující se podmínky, které motivují k maximalizaci třídění odpadu a snižování hmotnosti komunálního odpadu v běžných popelnicích. Díky úspěšné spolupráci obcí mikroregionu Žďárnický les a Politaví spustí Slavkov takzvaný systém door to door. Každá domácnost – v první fázi pouze v rodinných domech – bude mít možnost si zdarma převzít žluté nádoby na PET a modré na papír. Následně bude zajištěn svoz vytríděných komodit u každého domu.

Slavkováci tak budou mít prostor třídit přímo doma bio odpad, PET a papír. Popelnice na komunální odpad a bio budou i nadále svázeny jednou za 14 dní, ostatní komodity jednou měsíčně.

SPUSTILI JSME!

NOVÝ LIFESTYLE PORTÁL VYTŘÍDĚNO

PŘEDSTAVUJEME NOVÝ LIFESTYLOVÝ INTERNETOVÝ PORTÁL,
KTERÝ VÁS VTÁHNE DO SVĚTA ODPADŮ JINAK,
NEŽ JSTE ZVYKLÍ!

Odpad nemusí být špinavé slovo. Právě naopak – na našem novém lifestylovém portálu vám ukážeme, jak může být třídění, recyklace a udržitelný styl života inspirativní, praktický a dokonce zábavný.

NACHYSTALI JSME PRO VÁS:

- ~ fascinující příběhy z celého světa, kde odpad dává lidem práci i smysl ~
- ~ nejnovější technologické vychytávky v oblasti recyklace ~
- ~ tipy, jak žít chytře, udržitelně a bez zbytečného odpadu ~
- ~ rozhovory, nápady, návody a trocha nadhledu :-)

Pro každého, koho zajímá budoucnost – a chce být její součástí.

Nový portál už je tu. Čistý, chytrý, jiný.

najdete zde

VYTŘÍDĚNO.CZ

Vytříděno s BC LOGIA, a.s.
MAGAZÍN O ODPADECH A TŘÍDĚNÍ, EKOLOGIE,
NOVINKY ZE SVĚTA ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ.
Četnost vydávání: 4x ročně (nepravidelná).

Vydavatel: BC LOGIA, a.s., se sídlem Baarovo nábřeží 749/38,
614 00 Brno, IČ: 64505410, DIČ: CZ64505410.
Vydáno 20. 6. 2025 v Brně.
Registrace: ISSN 2788-2535. MK ČR E 24439.

www.bclogia.cz / www.vytrideno.cz / www.odpadyprofirmy.cz